

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2003-2377

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos
Tekijä-Författare-Author Kotanen, Riikka Johanna		
Työn nimi-Arbetets titel-Title Uhrit, tekijät ja sukupuoliuttunut syyllisyys: Parisuhdeväkivalta diskursiivisen määrittelykamppailun kohteena		
Oppiaine-Läroämne-Subject Yleinen sosiologia		
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu	Aika-Datum-Month and year 2003-10-13	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 141
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkielman aiheena on parisuhteessa tapahtuva fyysinen väkivalta. Parisuhdeväkivaltaa katsotaan tässä tutkielmassa feministisestä näkökulmasta, miesten naisiin kohdistaman vallankäytön muotona. Tätä näkökulmaa havainnollistetaan selvittämällä ilmiön laajuutta ja luonnetta, erityispiirteitä, seurauksia sekä historiallista kontekstia. Tutkielma on luonteeltaan kvalitatiivinen ja aineistona on kahdeksan Ilta-Sanomat-lehden Internet-sivujen keskustelupalstalla vuosina 2001–2003 käytyä keskustelua.</p> <p>Tutkielman tavoitteena on selvittää, miten parisuhdeväkivallan uhriuteen ja tekijyyteen liittyviä käsityksiä keskusteluissa konstruoidaan sekä määrittellä näiden aineistossa rakentuvien näkökulmien pohjalta sitä, miten sukupuoli ja syyllisyys käsitetään parisuhteessa tapahtuvan väkivallan kontekstissa. Aineistossa parisuhdeväkivallan tekijöinä on miehiä ja naisia, uhreina taas on sekä miehiä että naisia ja myös suhteen ulkopuolisia tahoja. Tarkoituksena on uhriuden, tekijyyden, syyllisyyden ja sukupuolen välisiä yhteyksiä selvittävän analyysin avulla myös muodostaa kuvaa määrittelykamppailusta, jota parisuhdeväkivallan legitimoimista määritelmästä käydään tutkimusaineistossa.</p> <p>Koko tutkielman lävistää ajatus todellisuuden sosiaalisesti konstruoidusta luonteesta, jossa erityisesti kielellä on keskeinen rooli. Työn keskeiset teoreettiset näkökulmat ovat sukupuolen tarkastelu binäärisenä sosiaalis-historiallisena merkitysrakenteena, joka on jatkuvan uudelleen määrittelyn kohteena, mutta samanaikaisesti myös historiallisten käsitysten jähmettämä sekä vallan ja väkivallan hahmottaminen sukupuolisensitiivisestä näkökulmasta erityisesti Pierre Bourdieun diskursiivisen kamppailun ja symbolisen väkivallan käsitteiden kautta.</p> <p>Analyysi ja sen tulokset muodostuvat kolmessa tasossa, jälkimmäiset tasot nousevat aikaisempien pohjalta. Ensimmäisessä vaiheessa muodostan nelikentän avulla neljä uhriutta ja tekijyyttä käsittelevää diskurssia, joiden avulla jaottelen ja analysoin aineistoni. Seuraavalla tasolla määrittelen analyysin pohjalta muodostunutta kuvaa siitä, miten parisuhdeväkivallan syyllisyyttä tuotetaan aineistona olevissa keskusteluissa ja miten se liittyy keskusteluissa rakentuvaan kuviin sukupuolista ja niiden välisestä erosta. Kolmannella tasolla liitän analysoimani kommentit osaksi Suomessa 1970–1980-lukujen vaihteessa alkanutta määrittelykamppailua parisuhdeväkivallan legitimoimista määritelmästä.</p> <p>Analyysin kautta esille tulee se, miten merkittävä yhteys sukupuolella ja syyllisyydellä parisuhdeväkivallan kontekstissa on. Syyllisyys rakentaa merkittäväällä tavalla eroa sukupuolten välille parisuhdeväkivallan yhteydessä. Nainen ja naiseus konstruoidaan moninaisten vastuiden ja velvollisuuksien kautta, joiden epäkompetentista hoitamisesta syntyy syyllisyys. Miestä leimaa vaatimusten ja velvollisuuksien lähes täydellinen puuttuminen.</p> <p>Aineistossa käytävän määrittelykamppailun hegemoniseen asemaan nousee (nais)uhria kohtaamastaan väkivallasta syyllistävä sekä (miesten) tekemää väkivaltaa neutralisoiva tendenssi. Parisuhdeväkivallan nouseminen 1990-luvun alun jälkeen julkisen huomion ja keskustelun kohteeksi näkyy kuitenkin myös aineistoni keskusteluissa tekijän tuomitsemisevien sekä uhria ymmärtävien ja tukevien kannanottojen nousemisena marginaalista haasteeksi, jota ei voi ohittaa huomiotta.</p>		
Avainsanat-Nyckelord-Keywords symbolinen valta parisuhde - sukupuoli - valta - väkivalta perheväkivalta konstruktivismi diskurssi		
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited		
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information		